

Sygn. akt I Ca 31/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący- Sędzia SO Lucyna Bąk – spr.

Sędzia SO Grażyna Szymańska- Pasek

Sędzia SO Marta Truskowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Halina Filochowska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Ostrołęce

na rozprawie

sprawy ze skargi M. D.

z udziałem Gminnej Spółdzielni (...) w P. w likwidacji, Gminy P., E. C., B. Ł. i D. R.

o wznowienie postępowania w sprawie INs 12/00 Sądu Rejonowego w Przasnyszu

z wniosku Gminnej Spółdzielni (...) w P.

z udziałem Gminy P. zakończonej prawomocnym postanowieniem z dnia 12 czerwca 2000r

na skutek apelacji uczestnika E. C. od postanowienia Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 3 października 2012 r., sygn. akt I Ns 264/09

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I w ten sposób, że zmienić postanowienie Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 29 czerwca 2000r wydanego w sprawie INs 12/00 i:

a) stwierdzić, że Gminna Spółdzielnia (...) w P. w likwidacji nabyła z dniem 1 stycznia 1985r własność zabudowanej nieruchomości położonej w D. gmina P. o powierzchni o, 0767 ha oznaczonej numerem (...) na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę J. B. zarejestrowanej w Starostwie (...) w dniu 26 stycznia 2012r pod numerem (...);

b) oddalić wnioski Gminnej Spółdzielni (...) w P. w likwidacji o stwierdzenie zasiedzenia odnośnie działki położonej w D. gmina P. o powierzchni o, 0355 ha oznaczonej numerem (...) na opisanej wyżej mapie sporządzonej przez biegłego J. B.;

2. uchylić rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II zaskarżonego postanowienia.

3. znieść wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 31/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 czerwca 2000r. Sąd Rejonowy w Przasnyszu stwierdził, że Gminna Spółdzielnia (...) w P. nabyła przez zasiedzenie, z dniem 1.01.1985r. własność zabudowanej nieruchomości położonej w D., stanowiącej działkę nr (...), o powierzchni 0,1300 ha, opisaną na mapie ewidencyjnej nr G- (...).

M. D. złożyła skargę o wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Przasnyszu z 29 czerwca 2000r. w sprawie I Ns 12/00, gdyż jak twierdziła jako posiadaczka samoistna działki objętej wnioskiem nie została zawezwana do udziału w sprawie co skutecznie uniemożliwiło jej możliwość działania w sprawie.

Postanowieniem z 4 maja 2010r. Sąd Rejonowy w Przasnyszu wznowił postępowanie w sprawie I Ns 12/00.

Postanowieniem z dnia 3 października 2012r. Sąd Rejonowy w Przasnyszu uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w Przasnyszu z 29 czerwca 2000r. sygn. akt I Ns 12/00 w części dotyczącej działki gruntu oznaczonej po podziale dokonanym przez biegłego geodetę J. B. nr ewidencyjnym (...) o obszarze 0,0355 ha i w tym zakresie wnioski Gminnej Spółdzielni (...) w P. o zasiedzenie oddalił. Ponadto Sąd stwierdził, że E. K. syn S. i J. oraz T. K. córki M. i W. nabyli na prawach wspólności ustawowej przez zasiedzenie z dniem 10 lipca 1986r. własność nieruchomości niezabudowanej położonej w D. gmina P., oznaczonej po podziale dokonanym przez biegłego geodetę J. B. nr ewidencyjnym 163/12 o obszarze 0,0355 ha

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego były następujące ustalenia:

Przedmiotowa nieruchomość położona jest w miejscowości D. gmina P. dawnie oznaczona była jako działka nr (...) o powierzchni 0,1300 ha. Działka ta pierwotnie stanowiła mienie wspólnoty gruntowej wsi D., następnie została uznana za mienie gromadzkie i wykorzystana przez ogół mieszkańców wsi. Mieszkańcy wsi dążąc do powstania sklepu spożywczego przekazali część działki na rzecz Gminnej Spółdzielni (...) w P., która na przekazanej części nieruchomości wzniosła budynek sklepowy, ogrodziła przyległą do niego działkę płotem z siatki metalowej i użytkowała wydzieloną część nieruchomości do własnych celów.

Pozostałą część działki posiadał S. O., który 10 lipca 1966r. w sposób nieformalny sprzedał małżonkom E. i T. K. działkę siedliskową, oznaczona numerem (...). S. O. był również posiadaczem samoistnym części działki nr (...), która obecnie oznaczona jest numerem (...) o powierzchni 355 m^{((2))}, samoistne posiadanie tej działki przekazał wraz z działką (...) E. i T. K., którzy posiadali przedmiotową działkę nieprzerwanie, aż do śmierci. Po śmierci E. i T. K. działkę oznaczona nr (...) przejęła ich córka M. D. wraz z mężem G. D.. Działka nr (...) była wykorzystywana przez M. D. jak i jej rodziców w celu uprawy warzyw oraz drzew i krzewów owocowych. Granice działki wyznaczał płot z siatki oraz ogrodzenia sąsiednich nieruchomości i brzeg rzeki W..

Po uzyskaniu tytułu prawnego na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Przasnyszu z 29.06.2000r. I Ns 12/00 Gminna Spółdzielnia (...) w P. sprzedała działkę nr (...) E. C., który objął nieruchomość w posiadanie w części ograniczonej ogrodzeniem z siatki.

Sąd Rejonowy po wznowieniu postępowania przeprowadził postępowanie celem ustalenia stanu spornej nieruchomości i w oparciu o zebraną dokumentację i zeznania T. G. i H. M. uznał, że wniosek skarżącej o stwierdzenie nabycia przez E. i T. K. nieruchomości oznaczonej nr 163/12 w drodze zasiedzenia w wyniku posiadania w złej wierze przez 20 lat od dnia wejścia w posiadanie tj. zawarcia z S. O. pisemnej umowy 10 lipca 1966r jest zasadny.

Sąd Rejonowy nie dał wiary zeznaniom świadków B. C., D. S. i W. Z. (1), gdyż zeznania te były sprzeczne z innymi wiarygodnymi źródłami w tym zeznaniami T. G. i H. M. – osób całkowicie obcych dla stron, a także materiałem fotograficznym utrwalającym stan spornej nieruchomości, który potwierdzał wiarygodność twierdzeń M. D..

Apelacje od powyższego postanowienia wniósł pełnomocnik uczestnika postępowania E. C., zarzucając zaskarżonemu postanowieniu:

1. naruszenie prawa procesowego w postaci art. 407§ 1 kpc poprzez błędne przyjęcie, że skarga o wznowienie postępowania wniesiona zastała z zachowaniem terminu mimo istotnych dowodów przeciwnych;
2. sprzeczność ustaleń sądu z treścią materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że E. i J. K. spełniali warunki z art. 172 kc do nabycia własności przez zasiedzenie;
3. przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez pominięcie ustaleń poczynionych przez sąd w sprawie I Ns 12/00 oraz zawartych w opinii biegłego informacji o podpisaniu przez skarżącą protokołu granicznego z uczestnikiem C.;
4. zlecenie biegłemu wydzielenia części nieruchomości „zgodnie z wnioskiem: mimo, że wniosek o zasiedzenie nie był zawarty w skardze, a tym bardziej nie precyzował granic działki objętych zasiedzeniem, w związku z czym biegły wydzielił część nieruchomości wg wskazań M. D., a nie sądu powodując, że zakres posiadania ustalił biegły wraz ze skarżącą, a nie sąd;
5. sporządzenie uzasadnienia z naruszeniem art. 328 kpc poprzez pominięcie w ocenie zasadności skargi i wniosku ustaleń z postępowania w sprawie I Ns 12/00 oraz dowodów przeciwnych do uznanych za wiarygodne przez sąd.

Wobec przytoczonych uchybień pełnomocnik uczestnika wnioskuje o;

oddalenie skargi o wznowienie postępowania

ewentualnie uznając, że skarga została wniesiona w terminie o utrzymanie w mocy postanowienia z 29.06.2000 w sprawie I Ns 12/00 oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu

lub uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik M. D. wniósł o oddalenie apelacji oraz zwrot kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuję.

Apelacja skutkowała zmianą zaskarżonego postanowienia.

Na wstępie podnieść należy, że przepis art. 411kpc traktujący o tym, że na rozprawie sąd rozstrzygał przede wszystkim o dopuszczalności wznowienia i odrzucał skargę, jeżeli brak było ustawowej podstawy wznowienia albo termin do wniesienia skargi nie został zachowany, dając jednocześnie sądowi uprawnienie do połączenia badania dopuszczalności wznowienia z rozpoznaniem sprawy został uchylony przez ustawę z 22 grudnia 2004r. o zmianie ustawy - kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U 2005, nr 13 poz. 98) i nie obowiązuje od dnia 6 lutego 2005r. Zatem Sąd Rejonowy nieuprawniony był do wydawania odrębnego postanowienia o wznowieniu postępowania, pod rządem obecnie obowiązujących przepisów kodeksu postępowania cywilnego odnoszących się do wznowienia postępowania (Dział VI Tytułu VI kpc) sąd łączy badanie podstaw wznowienia z rozpoznaniem sprawy i po ponownym rozpoznaniu sprawy – o ile nie zachodzą podstawy do odrzucenia skargi – wydaje orzeczenie stosownie do treści art. 412§2 kpc.

Zgodzić należy się ze skarżącym, że Sąd Rejonowy decyzje o wznowieniu postępowania podjął zbyt pochopnie bez dokładnego wyjaśnienia czy przewidziany w art. 407§1 kpc termin do wniesienia skargi został przez skarżącą zachowany. Wydane postanowienie z dnia 4 maja 2010r. nie podlegało odrębnemu zaskarżeniu, nie jest bowiem wymienione w art. 394§1 kpc, ani nie jest postanowieniem kończącym postępowanie, istniała jednak możliwość jego zaskarżenia w trybie art. 380 kpc. Wprawdzie w apelacji pełnomocnik skarżącego podniósł zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 407§1 kpc poprzez błędne przyjęcie, że skarga o wznowienie postępowania w sprawie niniejszej wniesiona została z zachowaniem terminu mimo istotnych dowodów przeciwnych, jednakże nie można przyjąć, że postanowienie z 4 maja 2010 r. zostało skutecznie zaskarżone. W myśl art. 380 kpc warunkiem

rozpoznania niezaskarżalnych postanowień, które miały wpływ na wynik sprawy jest zamieszczenie w środku zaskarżenia stosownego wniosku. Należy przy tym podkreślić, że w przypadku środków zaskarżenia wnoszonych przez profesjonalnych pełnomocników wniosek taki powinien być w nich wyraźnie i jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonych przez profesjonalistów treści wprost w nich nie wyrażonych (**vide – postanowienie SN z 7 listopada 2006r. I CZ 53/06, postanowienie SN z 8 stycznia 2014r. II UZ 63/13**), z braku takiego wniosku przeprowadzenie kontroli instancyjnej jest niedopuszczalne.

Autor apelacji w sprawie niniejszej – profesjonalny pełnomocnik uczestnika postępowania E. C. kwestionując apelacji postanowienie wznawiające postępowanie nie zawarł w jej treści ani stosownego wniosku z art. 380 kpc, ani nawet nie powołał się na ten przepis. Zawarte w uzasadnieniu apelacji dywagacje dotyczące okoliczności mających świadczyć o tym, że skarga została wniesiona po terminie nie mogły być same w sobie uznane za taki wniosek i wywołać określonego w art. 380 kpc skutku polegającego na zweryfikowaniu postanowienia w przedmiocie wznowienia postępowania.

Na marginesie należy wskazać, że wbrew stanowisku skarżącego – termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, gdy jej podstawą jest pozbawienie możliwości działania, biegnie nie od dnia podjęcia przez skarżącego informacji o tym, że skarżone orzeczenie zapadło, lecz od dnia uzyskania przez skarżącego informacji o treści takiego orzeczenia. W najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że wiedza skarżącego o zapadłym orzeczeniu powinna być wystarczająco pewna i pełna co do zakresu podmiotowego i przedmiotowego rozstrzygnięcia, co oznacza konieczność uzyskania przez stronę (jej organ, przedstawiciela ustawowego) informacji o treści orzeczenia (**vide- post SN z 27 czerwca 2013r. III CZP 27/13 oraz post SNz 20 lutego 2014r. I CZ 100/13**).

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazać należy, że Gminna Spółdzielnia (...) w P. (obecnie w likwidacji) była w posiadaniu jedynie działki o powierzchni 0,0767 ha oznaczonej numerem 163/13 sporządzonej przez biegłego geodetę J. B., nie była w posiadaniu działki o powierzchni 0,0355 ha oznaczonej przez tegoż biegłego numerem (...), zatem nie mogła nabyć przez zasiedzenie całej działki oznaczonej uprzednio numerem (...) o powierzchni 0,13 ha. Z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków i to nie tylko zgłoszonych przez skarżącą, ale również przez pełnomocnika uczestnika postępowania E. C. (B. C., W. Z. (2)) wynika, że Gminna Spółdzielnia (...) w P. była jedynie w posiadaniu działki wyznaczonej granicami ogrodzenia, a więc jedynie działki nr. (...) o powierzchni 0,0767 ha. Wobec powyższego Sąd władny był stwierdzić nabycie przez nią własności jedynie co do tej działki. Przy takich ustaleniach faktycznych niekwestionowanych przez Sąd Okręgowy postanowienie z dnia 29 czerwca 2000r. wydane przez Sąd Rejonowy w Przasnyszu w sprawie I Ns 12/00 należało zmienić stwierdzając, że Gminna Spółdzielnia nabyła przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1985r. własność działki oznaczonej numerem (...) o pow. 0,0767 ha, oddalając jej wniosek w pozostałym zakresie tj. co do działki numer (...) o pow. 0,0355 ha.

Ponieważ zaskarżone postanowienie wydane zostało z naruszeniem art. 412 §2kpc, Sąd Okręgowy dokonał jego korekty orzekając jak w pkt. 1 postanowienia.

Uchyleniu podlegało rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zawarte w punkcie 2 zaskarżonego postanowienia, mocą którego Sąd Rejonowy stwierdził, że małżonkowie E. i T. K. nabyli przez zasiedzenia własność działki oznaczonej numerem (...) o pow. 0,0355ha oznaczonej na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę J. B.. Wydanie takiego rozstrzygnięcia w sprawie niniejszej było niedopuszczalne. Po wznowieniu postępowania sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach jakie określa podstawa wznowienia. W postępowaniu ze skargi o wznowienie sąd nie rozpoznaje zarówno roszczeń zgłoszonych po raz pierwszy w tym postępowaniu, jak i roszczeń uprzednio zgłoszonych, których nie dotyczy podstawa wznowienia (**por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2012r. I PK 82/11**).

W sprawie niniejszej wniosek o stwierdzenie, że E. i T. K. nabyli przez zasiedzenie z dniem 10 lipca 1986r. własność działki oznaczonej numerem (...) o pow. 355m² został zgłoszony po raz pierwszy przez pełnomocnika skarżącej M. D. w piśmie z dnia 24 lutego 2012r. (k-152 a.s.). Zważywszy na powyższe Sąd Rejonowy nie był władny rozstrzygać w tym zakresie w sprawie niniejszej, powinien był zatem wyłączyć przedmiotowy wniosek do odrębnego postępowania,

złożyć akta nowej sprawy, postępowanie w tym zakresie zawiesić w trybie art. 177§1 pkt 1 kpc do prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie niniejszej I Ns 264/09 ze skargi M. D. o wznowienie postępowania w sprawie I Ns 12/00. Skoro Sąd Rejonowy w tym zakresie orzekł, Sąd Okręgowy zmuszony był rozstrzygnąć zawarte w pkt 2 zaskarżonego postanowienia uchylić. Kwestia czy małżonkowie K. spełniali warunki do nabycia własności spornej działki przez zasiedzenie pozostaje kwestią otwartą, wymagającą rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wobec powyższego uchybienia Sąd Rejonowy wyłączy z akt sprawy niniejszej wnioski M. D. z karty 152 a.s., złożył akta nowej sprawy i przystąpił do jego rozpoznania badając, czy małżonkowie K. spełniali warunki z art. 172 kc do nabycia spornej działki przez zasiedzenie. W zaistniałej sytuacji procesowej Sąd Okręgowy odstępuje od oceny zasadności zarzutu apelującego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 172 kc poprzez przyjęcie, że małżonkowie K. byli samoistnymi posiadaczami spornej działki (...) i władali nią przez okres czasu prowadzący do zasiedzenia, wobec tego, że orzeczenie w tym zakresie nie istnieje wobec uchylenia pkt II zaskarżonego postanowienia.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu przekroczenia przez Sąd Rejonowy granic swobodnej oceny dowodów przez pominięcie ustaleń poczynionych przez Sąd w sprawie I Ns 12/00 jeszcze raz podnieść należy, że po wznowieniu postępowania sąd rozpoznaje sprawę na nowo, a zatem przeprowadza własne postępowanie dowodowe dokonując własnych ustaleń faktycznych, nie jest związany ustaleniami poczynionymi przez sąd w sprawie wznowianej, ani nie może odwoływać się do zgromadzonych w tej sprawie dowodów, z uwagi na obowiązującą w procesie cywilnym zasadę bezpośredniości oznaczającą, że postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym (art. 235 kpc).

Nie jest prawdą, że biegły w opinii zawarł stwierdzenie, że skarżąca podpisała protokół graniczny z uczestnikiem postępowania E. C., wręcz przeciwnie biegły stwierdził, że nie był spisany protokół graniczny z właścicielem działki (...) - M. D. (opinia- k 133 a.s. akapit drugi od dołu).

Na marginesie należy wyjaśnić skarżącemu, że zgodnie z art. 233kpc sąd ma obowiązek dokonać wszechstronnej oceny materiału dowodowego zgodnie z przepisami prawa zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Sprawdzianem tego czy sąd zastosował się do powyższych dyrektyw jest pisemne uzasadnienie orzeczenia. Dla skutecznego postawienia zarzutu naruszenia tego przepisu nie wystarczy dokonanie przez skarżącego wybiórczej i subiektywnej oceny dowodów i zbudowanie na ich podstawie własnych ustaleń faktycznych, a do tego sprowadza się apelacja uczestnika. Ramy swobodnej oceny dowodów określonej przepisem art. 233 § 1 kpc wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc dowodową oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Dopuszczenie się przez sąd obraży art. 233 § 1 kpc może polegać albo na przekroczeniu swobody oceny dowodów wyznaczonej logiką, doświadczeniem życiowym, zasadami nauki albo też na niedokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd powyższego przepisu wymaga wykazania, że sąd uchybił tym zasadom, nie jest wystarczające przekonanie skarżącego o innej niż przyjął sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Skarżący ma obowiązek wykazania naruszenia przez sąd paradygmatu oceny wynikającego z art. 233 § 1 kpc, a więc wykazania, że sąd wywiódł z materiału dowodowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, względnie pominął w swojej ocenie istotne dla rozstrzygnięcia wnioski wynikające z konkretnych dowodów.

Niezrozumiały jest zarzut skarżącego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 328 kpc w sposób wskazany przez niego w pkt 5 apelacji. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia zawiera niezbędne elementy; ustalenia faktyczne, wskazuje dowody, na których Sąd je oparł, zwymienieniem dowodów którym odmówił wiarygodności. Sformułowany zarzut skarżącego należałoby ocenić jako zmierzający do podważenia dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych i błędnej oceny materiału dowodowego, a zatem zmierzający do wykazania naruszenia przez Sąd art. 233 kpc.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy zgodnie z art. 386§ 1 kpc orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd rozstrzygnął zgodnie z art. 108 §1 kpc w zw. z art. 100 kpc znosząc je wzajemnie pomiędzy stronami.